

Šéfe, odjíždím k moři

aneb Co (ne)víte o dovolené

Někdo má letní dovolenou zaplacenou už od ledna, většina si však chce počítat na to nejlepší počasí a nejnižší ceny, a tak vyčkává. Ale dostanete v práci dovolenou kdykoli a na jak dlouho budete chtít?

Bohdana Jarošová
redaktorka MF DNES

Letní teploty lákají na dovolenou už od května, a tak se skladnice Markéta Klimešová dlouho nerozmýšlela. Do dvou dnů se sbalila a ten třetí už čekala i s celou rodinou v aule vídeňského letiště na let do Egypta. Na začátku července ji zvou známí na vodu, tentokrát to ale u šéfa neprojde. „Na začátku června nebyl problém vzít si narychlo dovolenou, nikdo neměl nic zamluvené. Od 2. července mají dovolenou tři kolegové. Přes léto se musíme zkrátka střídat,“ pokrčí rameny.

Děti na rozdíl od dospělých mají jasno, letní prázdniny trvají od začátku července do konce srpna. Zaměstnaní rodiče musí o dovolenou požádat. „Pokud zaměstnanec plánuje odjet na dovolenou, je vhodné, aby svého nadřízeného požádal o schválení dovolené, neboť dovolenou určuje zaměstnavatel. Pokud tedy pracovník požádá o dovolenou a nadřízený mu dovolenou neschválí, zaměstnanec na dovolenou odjet nemůže,“ shrnuje Irena Valíčková z advokátní kanceláře Valíček & Valíčková.

Nabitý je přelom prázdnin

Pokud si tedy chcete ještě teď narychlo zajistit volno z práce, asi nejméně štěstí budete mít letos už o zmiňovaném prvním červencovém víkendu. „Lidé přijíždějí ve velkém hned první prázdninový týden, protože si stačí vzít jen tři dny dovolené a mají volný celý týden,“ ví Jiří Brožovský z Penzionu Kobylnice na Lipenské přehradě.

Všechny letní týdny ale nejsou obsazeny stejně. Větší štěstí můžete mít s dovolenou hned po státních svátcích. „Druhý týden to opadne a další už najíždí sezona. Ta trvá do

Foto: Shutterstock

poloviny srpna. Pak už lidé začínají řešit školy, kupují sešity a zájem pomalu opadá,“ má vyzorováno Brožovský. A paradoxně - i když její živí na Lipně turistický ruch - varuje: „Na přelomu července a srpna bych do takto frekventovaných míst nikdy nešel, lidé polovinu dovolené pročekejí ve frontách.“

Velmi podobně zaznamenávají sezonu i na českých horách. „Plný je první týden v červenci, pak to na dva týdny ustává a koncem července zvolna narůstá. Nejvíce lidí chodí v srpnu. Asi si řeknou, že je půlka prázdnin a nikde nebyli, tak vyrazí,“ směje se Jana Dvořáková, která s rodinou provozuje Moravskou a Dvořákovu boudu na krkonošských hřebenech.

Bez ohledu na to, zda je v penzionech plno, nebo prázdné, vám zaměstnavatel může dovolenou i naří-

dit. Když letní provoz vázne, může se majitel rozhodnout, že pracoviště na týden či dva uzavře a vyhlásí podnikovou dovolenou. V tom případě vám však musí dát minimálně 14 dní dopředu vědět. „Firemní volno máme každoročně první týden v srpnu. Je to zavedené už několik let a zvykli jsme si na to,“ říká nástrojař Jiří z brněnského strojírenského podniku.

Nárok máte i ve zkušební době

Váháte, jestli vzít nové místo od srpna, když na konci prázdnin chcete jet k moři? Třeba vám tak dobrou práci v září už nikdo nenabídne. Obecně sice platí, že nárok na volno máte až po 60 odpracovaných dnech, ale domluvte se s novým zaměstnavatelem dopředu a můžete jet už v době, kdy jste odpracovali sotva dva tři týdny. „Zákon umož-

ňuje požádat zaměstnavatele o dovolenou, i když právo ještě nevzniklo, například z důvodu nástupu do nového zaměstnání v letních měsících před dovolenou. Pokud zaměstnavatel dovolenou schválí, může si ji zaměstnanec takto předčerpat,“ upřesňuje advokátka. Pozor však, pokud by skončil pracovní poměr dříve, než zaměstnanec nárok na tuto „předčerpanou“ dovolenou vznikl. „Zaměstnavatel může po zaměstnanci požadovat vrácení již vyplacené náhrady mzdy za dobu čerpání dovolené,“ dodává Irena Valíčková.

Ale ani když vám zaměstnavatel dovolenou povolá a vy na ni odjedete, nemusí trvat tak dlouho, jak jste si představovali. Zaměstnavatel vás může nejen na dovolenou poslat, ale taky vás z ní odvolat.

„Zákon toto umožňuje. V tako-

vém případě však zaměstnanec musí zaplatit náklady, které zaměstnanec vynaložil například na již zaplacenou dovolenou,“ upřesňuje Irena Valíčková a dodává: „K odvolání zaměstnance z tohoto důvodu dochází zřídka.“

Dohodnout se dá skoro na všem

I když má obecně dovolená v zákoníku práce jasné vymezení a pevně stanovená jsou práva i povinnosti obou stran, v praxi často záleží na osobní dohodě. Například pracovník, který má ve smlouvě právo na čtyři týdny dovolené, může po dohodě se zaměstnavatelem další dovolenou čerpat třeba z náhradního volna.

„Na dovolenou může čerpat náhradní volno za případné přesčasy, pokud se zaměstnavatel se zaměstnancem dohodl, že mu bude poskytnuto namísto příplatku. Opět je to pouze ale na dohodě mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem,“ podotýká advokátka Irena Valíčková. Nástrojař Jiří to vnímá jako benefit, který se hodí. „Když je dost práce v zimě, chodím i na sobotní šichty. A v létě si tak můžu prodloužit o pár dní dovolenou,“ pochvaluje si.

Ti, kteří nemohou čerpat delší dovolenou, mají ještě jednu možnost - požádat si o neplacené volno. Může trvat několik dnů či měsíců. I tady záleží na dobrých vztazích obou stran.

„Pokud však není u zaměstnance nějaká zákonem daná překážka a zaměstnanec chce čerpat neplacené volno například z důvodu, že nemá nárok na dovolenou, jelikož si ji třeba již vyčerpal, pak bude záležet na vůli zaměstnavatele, zda mu neplacené volno schválí, či nikoli,“ podotýká advokátka.

Anketa

Jak dlouhou dovolenou o letních prázdninách plánujete a jak ji strávíte?

Organizují dovolené ostatním. Vozí je na chaty, do přímořských letovisek, připravují turistům pokoje i zábavu. Jak dlouho si dovolí být v létě mimo kancelář osobnosti a podnikatelé v turistickém ruchu?

Andrea Pfeffer Ferklová
ředitelka Grandhotelu Pupp, Karlovy Vary

Léto je pro nás v hotelu vždy hlavní sezona, takže trávit někde delší dovolenou není možné. Určitě si ale najdu týden na návštěvu Itálie, letos to bude oblast Bolgheri a ostrov Elba. Více odpočívám v zimních měsících, kdy s manželem navštívujeme vzdálenější místa. Loni to byl Vietnam a letos bychom se rádi koncem roku vydali do Thajska. Sbalíme batohy a bude jen tak cestovat a objevovat.

Pavel Krtek
předseda představenstva Českých drah

V létě budu mít dovolenou tři týdny. Týden strávím doma na chalupě a dva týdny ve Francii (Bretagne). Ještě jsem tam nebyl a zajímá mě keltská kultura.

Linda Vavříková
zakladatelka společnosti Allegria - Firma na zážitky

Letos jsme na dovolené už byli, letěli jsme s celou rodinou na 12 dní na Kapverdské ostrovy, kde jsme byli už podruhé moc spokojeni. Pak nás čeká ještě týden v Čechách v indiánském typi bez elektriny a dalších vymožeností.

Radim Jančura
majitel dopravní společnosti RegioJet

Nejkrásnější místo na světě v létě jsou české nebo slovenské hory. Proto polovinu prázdnin strávím s dcerou na chalupě v Beskydech. K moři v létě mne nikdo nedostane, k moři se má jezdit dobít baterky v zimě.

Jan Koláčný
šéf cestovní kanceláře Čedok

Volno se snažím trávit s rodinou. Vzhledem k pracovnímu vytížení vždy v několika kratších úsecích mimo hlavní sezona a mimo hlavní nápor turistického zájmu. Ale stejně si vždy nejlépe odpočinu na chalupě.

Jak si naplánovat volno podle počasí?

Dohodnout se se zaměstnavatelem na volno lze téměř vždycky, horší je to s počasím. Jak bude na svátek Cyrila a Metoděje a kde v srpnu nezmokneme?

„Celkově měsíce červenec a srpen bývají teplotně velmi příznivé, hlavně od 15. července do 20. srpna. Ke konci srpna se již začíná postupně ochlazovat a začínají bývat i chladnější noci, které pak pokračují během září,“ říká Pavel Zahradníček z Ústavu výzkumu globální změny Akademie věd ČR v Brně.

„V létě je typický výskyt bouřek, tak jak jsme je zažili v posledních týdnech. Jsou těžko předpověditelné a zároveň se vyskytují často lokálně. Jde tedy o dost proměnlivé počasí, kdy se nedá spolehnout na to, že opravdu nezmoknete. Z čistě statistického hlediska se ukazuje jako příznivé období konec července. Naopak počátek srpna začíná být opět bouřkově aktivnější. To ustává ke konci srpna a pak v září, kdy bouřky jsou méně časté,“ prozrazuje klimatolog.

Mezi nejteplejší oblasti v České republice v letních měsících patří jižní Morava (Znojensko, Hodonínsko a Břeclavsko), poté Polabí a Haná. Maximální teploty vzduchu zde průměrně dosahují 26 °C.

„V těchto oblastech dvě třetiny dnů v červenci a srpnu překročí svými maximy právě hodnotu 25 °C a deset až patnáct dní (dohromady za červenec a srpen) je dokonce takzvané tropických,“ dodává Zahradníček. Nejméně často o prázdninách

zmoknete na jižní Moravě, Haně, v Polabí a také na závětrné straně Krušných hor (Litoměřice, Louny) a na Plzeňsku.

Nejvíce srážek zažijete tradičně na horách - v Krkonoších, Beskydech, Jeseníkách a v severní části Šumavy. „Na horách v červenci a srpnu proprší až 30 dní, tedy prakticky polovinu prázdnin. I když může jít jen o krátkodobé deště způsobené několikaminutovou bouřkou a zbytek dne je třeba slušný,“ podotýká klimatolog. (bo)

INZERCE

Aktuální nabídky práce na **jobDNES.cz**

Hledáme nové kolegy do restaurace Café & Bistro Chcete dělat našim hostům lepší den a reprezentovat ten nejlepší 5* hotelový servis? Nabízíme plný či zkrácený úvazek, stravu zdarma v naší super hotelové kantýně, přístup do fitka a další zajímavé benefity. Kontakt: michal.hradilik@hilton.com

Quinn Hotels Praha, a.s.

Více na www.jobdnes.cz/detail/93MIBS

Kvalita, kontrola jakosti

VEDOUCÍ DÍLENSKÉ KONTROLY S AJ
INŽENÝR KVALITY S ANGLIČTINOU
AUDITOR PRO INTERNÍ PŘEDPISY
VEDOUCÍ TECHNIKŮ KVALITY - STROJÍRENSTVÍ
SUPPLY QUALITY ENGINEER

Více na www.jobdnes.cz

Marketing, reklama, public relations

INTERNSHIP in MARKETING and SALES, 135 CZK/h
MANAŽER ROZVOJE PARTNERSKÉ SÍTĚ se specializací v digitálním marketingu
EVENT SUPERVISOR
TEAM LEADER in EVENT MANAGEMENT, 45-55 000 CZK/m
Test Lead User in Digital Marketing

Více na www.jobdnes.cz

Gastronomie, pohostinství, cest. ruch, ubytování

Night auditor
Kuchař/ka do školní jídelny
Číšník/servírka do restaurace Pizza&Café
Číšník/servírka na částečný úvazek
Recepční - denní i noční směny

Více na www.jobdnes.cz